

IV Niedziela Wielkiego Postu

1. Niedzielą dzisiejszą zwaną **Laetare**, czyli niedzielą radości, wkraczamy w drugą część okresu Wielkiego Postu. Kościół wzywa nas do radości, aby wszyscy podejmujący trud przemiany serca żyli nadzieją i wytrwali w wielkopostnych postanowieniach.

2. W Wielkim Poście zapraszam do udziału w nabożeństwach:

- w piątki na **Drogę Krzyżową**: dzieci i dorosłych – o 17¹⁵.
- w niedziele na **Gorzkie Żale** z kazaniem pasyjnym – o 15⁰⁰.

Za udział w Drodze Krzyżowej i Gorzkich Żalach można uzyskać odpust zupełny.

3. Zapraszam w **piątek** na godzinną **adorację Najświętszego Sakramentu** po wieczornej Mszy św.

4. Zachęcam, by wziąć z kruchty do domu **skarbonkę** Caritasu na **jałmużnę wielkopostną**. Skarbonki z jałmużną będzie można przynieść do kościoła w Wielką Sobotę przy okazji święcenia pokarmów.

5. Zachęcam do udziału w **zbiórce** środków chemicznych i higieny osobistej. Można je przynosić do kościoła i zostawiać przy **figurze Matki Bożej**. Środki te przekażemy Siostrzom Misjonarkom z Władysławowa, które wspierają swym działaniem osoby bezdomne i ubogie rodziny.

6. Przy wyjściu z kościoła można nabyć najnowszy numer „Gościa Niedzielnego” i nasz Parafialny Biuletyn. Zapraszam do lektury.

7. Wszystkim Parafianom i Gościom życzę pogodnej niedzieli, wielu łask Bożych w kolejnym tygodniu, który przed nami, oraz dobrych owoców wynikających z przeżytych rekolekcji wielkopostnych i pracy nad sobą.

<p>MSZE ŚWIĘTE: niedziele i święta: 9:00 i 11:00; Wtorek, czwartek: 8:00; poniedziałek, środa, piątek i sobota: 18:00.</p>	<p>ADORACJA Najświętszego Sakramentu: W każdy piątek po Mszy św. wieczornej – przez godzinę. KORONKA DO MIŁO-SIERDZIA BOŻEGO: każdy piątek przed Mszą św.</p>	<p>SPOWIEDŹ ŚWIĘTA: 15 minut przed każdą Mszą świętą KANCELARIA PARAFIALNA: po każdej Mszy św.</p>
---	---	---

	Biuletyn Parafialny	
	Redakcja: Ks. Adam Pleskot	Chałupy, 19.03.2023 r.
	IV Niedziela Wielkiego Postu	
Rzymsskokatolicka Parafia p.w. św. Anny, CHAŁUPY, ul. Kaperska 30, 84-120; Władysławowo		
Konto parafii: Nr rachunku: 75-8348-0003-0000-0014-3316-0003		
Adres strony internetowej: www.anna-chalupy.pl		Telefon: 603-788-486

Historia nabożeństwa Gorzkich Żali

Temat pasji, czyli męki Chrystusa, był od wieków obecny w chrześcijańskiej tradycji. Od średniowiecza odprawiano w czasie Wielkiego Postu inscenizowane misteria pasyjne, wykonywano pasyjne pieśni. Nie dziwi zatem, że na przełomie XVII i XVIII wieku, w baroku - epoce szczególnie zainteresowanej tym, co boskie i ludzkie, tym, co śmiertelne i przemijalne, a jednocześnie otwarte ku wieczności - wątki te były często przywoływane i twórczo rozwijane.

Gorzkie Żale – to popularne nabożeństwo i zbiór pieśni o męce Pańskiej śpiewanych podczas Wielkiego Postu w ramach nabożeństwa pasyjnego. Historia powstania Gorzkich Żalów to koniec XVII i pierwsza połowa XVIII wieku. Wtedy to mieszczanie i magnateria, organizowali się w grupach modlitewnych tzw. bractwach nabożnych, takich jak Bractwo św.

Rocha przy kościele Księży Misjonarzy Świętego Krzyża w Warszawie. Zadaniem bractw była głównie działalność charytatywna, wspólne modlitwy czy nabożeństwa i procesje. Bractwa brały sobie za honor uczestnictwo właśnie w takich wydarzeniach liturgicznych.

W miejscu, gdzie dziś stoi pałac Staszica, usytuowany był kościół dominikanów obserwantów. Tuż obok, przy kościele św. Krzyża, działało, związane ze Zgromadzeniem Księży Misjonarzy Wincentego à Paulo, Bractwo św. Rocha. Członkowie tej "konfraterni" nieśli pomoc potrzebującym oraz służyli przy parafialnych uroczystościach.

Bractwo św. Rocha urządzało swoje procesje, a bractwo różańcowe dominikanów swoje. Z powodu rywalizacji, która z procesji miała mieć pierwszeństwo, dochodziło czasem nawet do gorszących scen. Aby owych zgorszeń uniknąć, ówczesny proboszcz parafii św. Krzyża, późniejszy biskup Michał Bartłomiej Tarło, polecił Bractwu skończyć z udziałem w procesjach, ale i ułożyć nowe pasyjne nabożeństwo, które służyłoby wiernym. Chodziło również o stworzenie nabożeństwa w języku polskim, zrozumiałego dla Bractwa. Nabożeństwa, którego przygotowanie nie byłoby, w przeciwieństwie do średniowiecznych misterii, kosztowne.

SNOPEK MIRY

z Ogrodá Gethfemáńfkiego,

Albo

ZAŁOSNE

Gorzkiey Męki

SYNA BOZEGO,

Co Piątek, a mianowicie pod czas Pásfyey w Niedziele Poftu wielkiego po południu, około godzin Niezfpornych ROZPAMIĘTYWANIE.

I tak oto w 1707 roku światło dzienne ujrzał tekst "Żalosego gorzkiej Męki Syna Bożego... rozpamiętywania", którego autorem był najprawdopodobniej opiekun Bractwa św. Rocha, Stanisław Wawrzyniec Benik. Nie wiemy czy ks. Bennik CM ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy świętego Wincentego a' Paulo, jest jedynym autorem tego dzieła, ale na pewno je wydał drukiem w lutym 1707 pod tytułem "**Snopek mirry z Ogroda Getsemańskiego albo Żalose gorzkiej Męki Syna Bożego co piątek, a mianowicie podczas pasyjnej w niedziele Postu Wielkiego po południu, około godzin nieszpornych, rozpamiętywanie. Z przydatkiem krociuchnego nabożeństwa do Najświętszego Sakramentu, za staraniem i kosztem Ichmościów p[anów] braci i siostr Konfraternij Rocha ś[w]. przy kościele farnym ś[w]. Krzyża w Warszawie założonej, zebrany i do druku podany Roku Pańskiego 1707, miesiąca lutego**". Późniejsza praktyka skróciła ten nieco nieporęczny tytuł, stąd dziś mamy "Gorzkie żale". Nazwa się wzięła od MIRRY, czyli daru, jaki trzej królowie złożyli Bożemu Dzieciątku. Dar mirry był zapowiedzią męki i śmierci zbawczej Chrystusa.

Pierwsze nabożeństwo zostało uroczystie odprawione w pierwszą niedzielę Wielkiego Postu – **13 marca 1707** tego roku w kościele pw. Świętego Krzyża w Warszawie.

To nabożeństwo bardzo szybko zyskało popularność w całej Polsce i otrzymało akceptację Stolicy Apostolskiej. Rozpowszechnili je oczywiście Księża Misjonarze Św. Wincentego a Paulo, którzy wówczas prowadzili w Polsce ponad 20 z około 30 seminariów duchownych w Polsce. Klerycy pokochali to nabożeństwo i po święceniach wprowadzali je na swoich parafiach. Nic więc dziwnego, że Gorzkie Żale było znane i śpiewane w większości parafii w Polsce. Migrujący za chlebem Polacy, zabrali ze sobą to, co mieli najcenniejszego, swoją wiarę, a z nią modlitwy i nabożeństwa. I w ten sposób do dzisiaj Gorzkie Żale są śpiewane po całym świecie.

Jak podają różne źródła Gorzkie żale nawiązują treścią do tradycji pieśni pasyjnych, lamentacji, płaczów.... Ich schemat oparty jest na schemacie Jutrznii z modlitwy brewiarzowej. Treść nabożeństwa opiera się na ewangelicznym opisie męki, jednak bardzo widoczny jest wpływ tekstów ze Starego Testamentu, takich jak Psalm 22 oraz Pieśń o Cierpiącym Słudze Jahwe z Księgi Proroka Izajasza. To na nich zwłaszcza opierają się bardzo plastyczne opisy przeżyć torturowanego Jezusa podczas biczowania, upokorzeń, jakich doznawał od otaczających Go żołnierzy i tłumu, aż do ukrzyżowania. Od początku nabożeństwo Gorzkich Żali miało również bardzo uroczystą oprawę liturgiczną. Zawsze jest odprawiane podczas wystawienia Najświętszego Sakramentu, a jego częścią jest specjalne kazanie pasyjne.

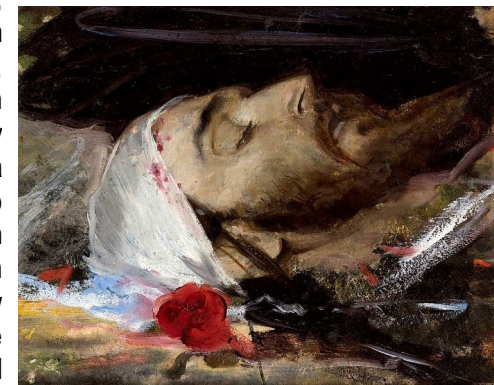
Nazwa Gorzkie Żale pochodzi od pierwszych wyrazów pieśni: „Gorzkie żale przybywajcie, serca nasze przenikajcie”.

Gorzkie Żale to nabożeństwo unikatowe - jedyne takie w swoim rodzaju. O niezwykłości tych misterii Męki Pańskiej świadczy fakt, iż są one odprawiane tylko w Polsce i w tych świątyniach, gdzie docierają polscy księża.

Historia „Gorzkich Żali” zaczyna się w XVII wieku, kiedy to następował w Rzeczypospolitej istny rozkwit muzyki o charakterze sakralnym. Barokowe tendencje do misterii paschalnych miały źródło w tradycji polskiej i także w wydzwiku tendencji do rozważania tematu śmierci, przemijania i życia po życiu. Pierwsze nabożeństwo Gorzkich Żali odbyło się w kościele św. Krzyża w Warszawie, gdzie rozpowszechniło się na całą Polskę.

Nabożeństwo to, odprawiane w okresie Wielkiego Postu zazwyczaj w niedzielę, ma charakter adoracji Najświętszego Sakramentu, kazania oraz śpiewania pieśni, traktujących o

męce Pana Jezusa, przedstawionej w formie tradycyjnych elementów: stałej pobudki, która wprowadza lud w rozważanie męki pańskiej, hymn, lament duszy nad cierpiącym Chrystusem i rozmowę duszy z Matką Bożą, tak ważną postacią dla barokowych chrześcijan, zamieszkujących tereny Rzeczypospolitej. Całość podzielona jest na trzy wersje cykliczne, które oddają kolejno obraz Męki Pańskiej w poszczególnych etapach jej przebiegu. Zadaniem „Gorzkich Żali” jest nie tylko wprowadzenie w wydarzenia sprzed 2000 lat, ale także skłonienie uczes-tników do refleksji nad przemijaniem, sensem cierpienia w życiu, sprawach ostatecznych oraz utożsamianie się z cierpiącym za swój lud Chrystusem.

Ważna jest w rozważaniach obecność Matki Boskiej, jako pośredniczki cierpiącej wraz ze swym Synem, utożsamiającej się także z ludzkimi duszami, które pragną pojednania z Bogiem, ale są bezradne wobec swoich grzechów i potrzebują nawrócenia. Nabożeństwo to stanowi duchową łączność z Jezusem, co jest wyrazem miłości i wdzięczności za tak wielki dar, jakim była Jego śmierć i Zmartwychwstanie.

BLG

INTENCJE MSZALNE 19.03.2023 – 26.03.2023

IV Niedziela Wielkiego Postu 19.03.2023	9:00	† Tadeusz.
	11:00	W intencji Parafian – za wstawiennictwem św. Józefa o wszelkie potrzebne łaski.
Poniedziałek 20.03.2023	18:00	† Józef Wittbrodt.
Wtorek 21.03.2023	8:00	† Jerzy Miłosz.
Środa 22.03.2023	18:00	† Ks. Piotr Lewańczyk.
Czwartek 23.03.2023	8:00	†† Bożena, Maria i Leon.
Piątek 24.03.2023	18:00	Dusze w czyśćcu cierpiące.
Sobota 25.03.2023	18:00	†† Joanna i Bronisław Radtke.
V Niedziela Wielkiego Postu 26.03.2023	9:00	†† Gertruda i Edmund Budzisz, Hanna Smus i Witold Tutkowski – int. od rodziny Barbary i Michała Leszczyńskich z Chojnic.
	11:00	† Zygfryd Muża w 16. rocz. śmierci.